

Elhunyt Murádin László

A finom humorú nyelvész a Torda melletti Harasztoson született 1930. november 29-én erdélyi örmény családban. Középiskolai tanulmányait a gyulafehérvári Majláth Gimnáziumban, a kolozsvári Piarista Főgimnáziumban és a marosvásárhelyi Bolyai Liceumban végezte, a Bolyai Tudományegyetemen szerzett magyar nyelv és irodalom szakos tanári oklevelet (1954). Még egyetemi hallgató korában a Magyar Nyelvészeti Tanszék gyakornoka, majd ugyanitt tanársegéd. 1958-tól a Román Akadémia kolozsvári Nyelvtudományi és Irodalomtörténeti Intézetének tudományos munkatársa, 1964-től főkutató. Az akadémia nyelvtudományi intézetében 1968 óta az egyetlen romániai nyelvészeti és irodalomtörténeti szakfolyóirat, a *Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények* szerkesztője.

Kutatási területei voltak a magyar nyelvjárásban, a romániai magyar nyelvjárások nyelvföldrajzi vonatkozásai. Részt vett a keleti székely, moldvai csángó és az aranyosszéki tájnyelvi atlaszok adatgyűjtő munkájában. ... A mintegy 3400 címszavas kérdőfüzettel végzett, 136 falura kiterjedő általános nagyatlasz, a *Romániai Magyar Nyelvjárások Atlasza* nyelvföldrajzi adatainak gyűjtője, a mű szerkesztője *Juhász Dezső*. ...

A nemzetiségi élet igényei szempontjából jelentős volt nyelvészeti, nyelvi ismereteket terjesztő tevékenysége is a romániai magyar sajtóban. Ilyen tárgyú írásait közölte az *Előre*, *A Hét*, *Utunk*, *Művelődés*, *Dolgozó Nő*; állandó nyelvészeti rovatot tartott a kolozsvári Igazság és a marosvásárhelyi Új Élet hasábjain. "A nyelvészeti, hanem társadalmi kérdés"

– vallja *Nyelvművelésünk új lendülete* c. Korunk-cikkében (1971/10). Társszerkesztője volt az *Anyanyelvünk művelése* c. kiadványnak (1975), válogatásában és jegyzeteivel jelentek meg *Kosztolányi Dezső* nyelvészeti írásai *Gondolatok a nyelvről* címen (1977, Téka), szerzője volt a *Korunk Füzetek Nevek térben és időben* c. névtudományi számának (1984). 1989 decemberétől a *Szabadság, Falvak Népe, Erdélyi Figyelő* nyelvészeti munkatársa.

Munkásságát több kitüntetéssel is elismerték: Csúry Bálint-emlékérem (1974), Bogdan Petriceicu-Hasdeu-díj (1996), az Anyanyelvpolók Erdélyi Szövetsége Nyelvörzés díja (2000), az Anyanyelvpolók Szövetsége Lőrincze-díja (2002), A Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje (2011), A Tudomány Erdélyi Mestere díj (2015)

Murádin Lászlóval előadóként Olvasóink is többször találkozhattak a Fővárosi Örmény Klubban. Murádin László 92 esztendősen, 2022. február 9-én hunyt el. Emlékét szeretettel megőrizzük

Forrás: EOKK honlap

Murádin László (Fotó: maszol.ro/EME)

Várady Mária

Rubin és Vér

Az ANI – Budavári Örmény Színház előadása a Nemzeti Színházban, a Jelen/ Lét Nemzetiségi Színházi Fesztiválon
Új oratórium született az 1915-ös örmény Genocídium emlékére

Nagy siker. A téma inkább elnémít, minthogy hangos, felszabadult ünneplésnek adjon helyet. *Antonia Arslan – Pacsirtavár* című regénye *Király Kinga Júlia* fordításában döbbenetes, felkavaró –, egyszerre lesújtó és elborzasztó könyv. Mintha az egész örmény nép ellen szított gyűlölet történetei a keresztény Passió gyötrelmeihez hasonlóak lennének.

A színpad letisztult képét semmi nem töri meg: egy zongora, két váza, három szék –, és háttérnek a borzalom dokumentumai.

Nem hiányozhat az emberi szó mellől az örményeket egyedien jellemző zene, a duduk édes-bús hangja és a kifinomult, művelt népet jelző *Chopin*, *Liszt*, *Schumann* vagy *Beethoven*.

Nincs fölösleges mondat a dramaturg, *Várady Mária* által kiválasztott szövegekben. Örmény füleknek jól hangzanak az örmény nevek, de aki először hallja, az is összerakja a mozaikot, a családot, és a néhányukat megmentő török –, görög szereplőket.

Az emberiség legnagyobb, legmeghatározóbb kérdései kerülnek árnyalt megvilágításba. A háború, a háború gerjesztői és haszonélvezői. S az őket kiszolgáló csőcselék. A kincs büvölete. A hajszálon függő élet. A szavak szakrális értéke. A pusztító erők összefogása. A kapzsiság aljasító ereje. Az életet értelmetlenné tevő ordas eszmék.

Most, 2022 március 23-án döbbenet észleljük, hogy az emberiség nem tanul a történelemből és újra itt a háború. A szomszédos Ukrajnából közel három millióan hagyták el otthonukat, mentve az

életüket. Menekültek lepték el Lengyelországot, Magyarországot, Romániát.

Hogy a törökök a XX. század első népi irtásában milyen sorsot szántak az örményeknek, ezt tudjuk. Mit szán nekünk az Isten a XXI. század elején?

Ilyen és hasonló gondolatok közt vívódunk az előadás kapcsán.

Várady Mária, *Haik Viktória* és *Jeges Krisztián* kiváló színészi teljesítménnyel tették hitelessé az olykor elborzasztó

